

Probleme

P1. Pentru circuitul din fig. P1, realizat cu amplificatoare operaționale ideale, alimentate cu $\pm 15V$, să se determine:

- relația analitică a tensiunii de ieșire;
- valorile tensiunii de ieșire dacă $U_I = -1V; 0V; +1,8V; -4V$;
- valoarea curentului de sarcină prin R_L și a celui de la ieșirea AO dacă $U_I = -2,4V$.

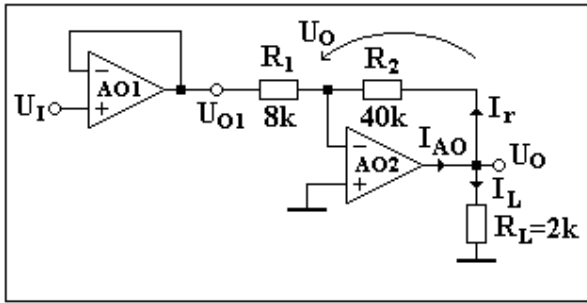

Fig. P1 Circuitul din problema P1

Rezolvare:

$$a) U_O = -\frac{R_2}{R_1} U_{O1} \text{ (circuit inversor)}$$

$$U_{O1} = U_I \text{ (repetor)}$$

$$U_O = -\frac{R_2}{R_1} U_I = -5U_I$$

b)

$U_I[V]$	$U_O[V]$	Observații
-1	+5	
0	0	
1,8	-9	
-4	+13	AO saturat

$$c) I_L = \frac{U_O}{R_L} = \frac{(-5) \cdot (-2,4)}{2k} = \frac{12V}{2k} = 6mA$$

$$I_{AO} = I_L + I_r$$

$$I_r = \frac{U_O}{R_2} = \frac{12V}{40k} = 0,3mA \text{ (intrarea inversoare a lui AO2 este punct virtual de masă)}$$

$$I_{AO} = 6,3mA$$

P2. Pentru circuitul din fig. P2, realizat cu amplificatoare operaționale ideale, alimentate cu $\pm 15V$, să se determine:

- relația analitică a tensiunii de ieșire;
- valorile tensiunii de ieșire dacă $U_I = -1V; 0V; +1,2V; 1,5V$;
- valoarea curentului de sarcină prin R_L și a celui de la ieșirea AO dacă $U_I = -1,2V$;
- rezistența de intrare a circuitului.

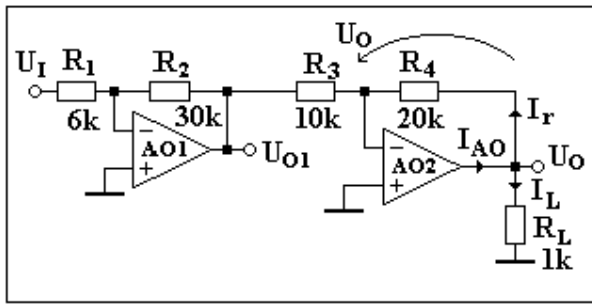

Fig. P2 Circuitul din problema P2

Rezolvare:

a) $U_O = -\frac{R_4}{R_3} U_{O1} = -2U_{O1}$ (circuit inversor)

$U_{O1} = -\frac{R_2}{R_1} U_I = -5U_I$ (circuit inversor)

$U_O = (-2) \cdot (-5)U_I = 10U_I$

b)

$U_I[V]$	$U_O[V]$	Observații
-1	-10	
0	0	
1,2	12	
1,5	+13	AO saturat

c) $I_L = \frac{U_O}{R_L} = \frac{10 \cdot 12}{1k} = \frac{12V}{1k} = 12mA$

$I_{AO} = I_L + I_r$

$I_r = \frac{U_O}{R_4} = \frac{12V}{20k} = 0,6mA$ (intrarea inversoare a lui AO2 este punct virtual de masă)

$I_{AO} = 12,6mA$

d) AO1 fiind în configurație inversoare rezultă $R_{in} = R_1 = 6k\Omega$

P3. Pentru circuitul din fig. P3, realizat cu amplificatoare operaționale ideale, alimentate cu $\pm 15V$, să se determine:

- relația analitică a tensiunii de ieșire;
- valorile tensiunii de ieșire dacă $U_I = -1,1V; 0V; +0,5V; +2V$;
- valoarea curentului de sarcină prin R_L și a celui de la ieșirea AO dacă $U_I = -1V$;
- rezistența de intrare a circuitului și a etajului realizat cu AO2.

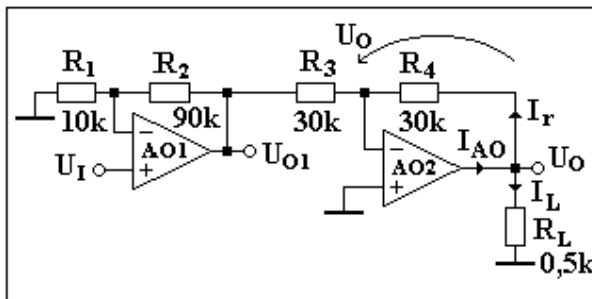

Fig. P3 Circuitul din problema P3

Rezolvare:

$$a) U_O = -\frac{R_4}{R_3} U_{O1} = -1 \times U_{O1} \text{ (inversor)}$$

$$U_{O1} = \left(1 + \frac{R_2}{R_1}\right) U_I = 10 \times U_I \text{ (neinversor)}$$

$$U_O = -10U_I$$

b)

$U_I[V]$	$U_O[V]$	Observații
-1,1	11	
0	0	
0,5	-5	
2	-13	AO saturat

$$c) I_L = \frac{U_O}{R_L} = \frac{(-10) \cdot (-1)}{0,5k} = \frac{10V}{0,5k} = 20mA$$

$$I_{AO} = I_L + I_r$$

$$I_r = \frac{U_O}{R_4} = \frac{10V}{30k} = 0,33mA \text{ (intrarea inver-soare a lui AO2 este punct virtual de masă)}$$

$$I_{AO} = 20,33mA$$

d) AO1 fiind în configurație neinversoare rezultă $R_{in,montaj} \rightarrow \infty$

AO2 fiind în configurație inversoare rezultă $R_{in,AO2} = R_3 = 30k\Omega$

P4. Circuitul din fig. P4, realizat cu un amplificator operațional ideal, alimentat cu $\pm 15V$, este un sumator inversor. Să se determine:

- relația analitică a tensiunii de ieșire, aplicând principiul superpoziției;
- valorile tensiunii de ieșire dacă $(U_{I1}, U_{I2}) = (0V, 0V), (-1V, +1V); (+1,5V, +4V)$;
- rezistențele de intrare pentru cele două semnale de intrare;
- valoarea rezistenței R_3 , prin adăugarea celei de a 3-a intrări dacă se impune ca rezistența de intrare pentru acest semnal să fie $R_{in3} = 10k\Omega$.

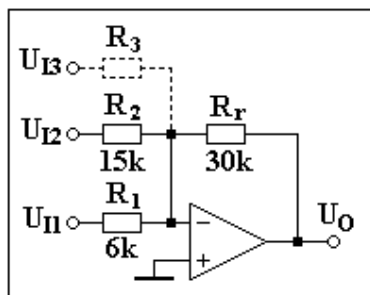

Fig. P4 Circuitul din problema P4

Rezolvare:

$$a) U_O = U_{O1}|_{U_{I2}=0} + U_{O2}|_{U_{I1}=0} = -(5U_{I1} + 2U_{I2})$$

$$U_{O1} = -\frac{R_r}{R_1} U_{I1} = -5U_{I1} \text{ (inversor)}$$

$$U_{O2} = -\frac{R_r}{R_2} U_{I2} = -2U_{I2} \text{ (inversor)}$$

b)

U_{I1} [V]	U_{I2} [V]	U_O [V]	Observații
0	0	0	
-1	+1	3	
+1,5	+4	-13	AO saturat

c) Ambele intrări corespund unor configurații de tip inversor. Rezultă $R_{in1} = R_1 = 6k\Omega$, iar $R_{in2} = R_2 = 15k\Omega$.

d) Deoarece $R_{in3} = R_3$, rezultă $R_3 = 10k\Omega$

P5. Circuitul din fig. P5 reprezintă un sumator inversor cu 3 intrări, realizat cu un amplificator operațional ideal, alimentat cu $\pm 15V$. Să se determine:

- relația analitică a tensiunii de ieșire, aplicând principiul superpoziției;
- valorile tensiunii de ieșire dacă $(U_{I1}, U_{I2}, U_{I3}) = (2V, 1V, 0,4V)$; $(1V, 2V, -3V)$; $(-3V, 1V, -2V)$;
- valoarea curentului de la ieșirea AO dacă $U_{I1} = 0$, $U_{I2} = -1,5V$, $U_{I3} = -1V$.

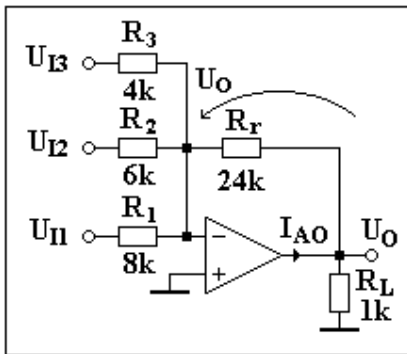

Fig. P5 Circuitul din problema P5

Rezolvare:

$$a) U_O = -\left(\frac{R_r}{R_1}U_{I1} + \frac{R_r}{R_2}U_{I2} + \frac{R_r}{R_3}U_{I3}\right)$$

$$U_O = -(3U_{I1} + 4U_{I2} + 6U_{I3})$$

b)

U_{I1} [V]	U_{I2} [V]	U_{I3} [V]	U_O [V]	Obs.
2	1	0,4	-12,4	
1	2	-3	7	
-3	1	-2	+13	AO sat.

$$c) I_{AO} = I_L + I_r$$

$$I_L = \frac{U_O}{R_L} = -\frac{3 \cdot 0 + 4 \cdot (-1,5) + 6 \cdot (-1)}{1k} = 12mA; I_r = \frac{U_O}{R_r} = \frac{12V}{24k} = 0,5mA \text{ (intrarea inversoare a AO)}$$

în configurație inversoare este punct de masă virtuală)

$$I_{AO} = 12,5mA$$

P6. Circuitul din fig. P6 reprezintă un sumator inversor cu impedanțe de intrare foarte mari, realizat cu amplificatoare operaționale ideale, alimentate cu $\pm 15V$. Să se determine:

- relația analitică a tensiunii de ieșire, aplicând principiul superpoziției;
- valorile tensiunii de ieșire dacă $(U_{I1}, U_{I2}) = (-0,5V; -1,8V)$; $(-1V; +4V)$;
- valoarea minimă a rezistenței de sarcină, R_L , dacă AO3 are $I_{AOmax} = 25mA$, se neglijează curentul I_r prin R_r și $(U_{I1}, U_{I2}) = (0,5V, -2,2V)$.

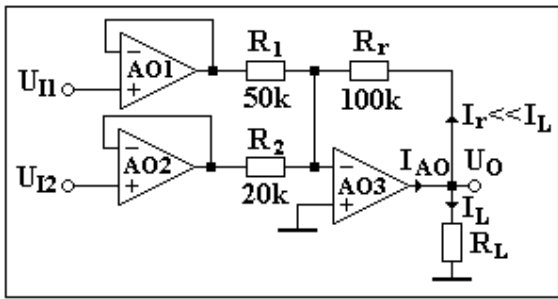

Fig. P6 Circuitul din problema P6

Rezolvare:

$$a) U_o = -\left(\frac{R_r}{R_1} U_{o1} + \frac{R_r}{R_2} U_{o2}\right)$$

$$U_{o1} = U_{11} \text{ (repetor)}$$

$$U_{o2} = U_{12} \text{ (repetor)}$$

$$U_o = -\left(\frac{R_r}{R_1} U_{11} + \frac{R_r}{R_2} U_{12}\right) = -(2U_{11} + 5U_{12})$$

b)

U ₁₁ [V]	U ₁₂ [V]	U _o [V]	Observații
-0,5	-1,8	10	
-1	+4	-13	AO saturat

$$c) I_{AO} = I_L + I_r \cong I_L = \frac{U_o}{R_L}; I_{AO\max} \cong \frac{U_o}{R_{L\min}}; R_{L\min} = \frac{U_o}{I_{AO\max}} = \frac{-[2 \cdot 0,5 + 5(-2,2)]V}{25mA}$$

$$R_{\min} = \frac{10V}{25mA} = 400\Omega$$

P7. Amplificatorul diferențial din fig. P7 este realizat cu un amplificator ideal, alimentat cu $\pm 15V$. Să se determine:

- relația analitică a tensiunii de ieșire, aplicând principiul superpoziției;
- valorile tensiunii de ieșire dacă $U_{id} = U_{11} - U_{12} = 0V, -1V, 0,8V, -2V$;
- valoarea curentului de la ieșirea AO dacă $U_{id} = 1,2V$.

Rezolvare:

a) Se aplică superpoziția

$$U_o = U_{o1}|_{U_{12}=0} + U_{o2}|_{U_{11}=0}$$

$$U_{o1} = \left(1 + \frac{R_4}{R_3}\right) U_x = \frac{R_3 + R_4}{R_3} \cdot \frac{R_2}{R_1 + R_2} U_{11}$$

(circuit neinversor)

$$U_{o2} = -\frac{R_4}{R_3} U_{12}$$

(circuit inversor)

rezultă

$$U_{o1} = \frac{R_3 + R_4}{R_3} \cdot \frac{R_2}{R_1 + R_2} U_{11} - \frac{R_4}{R_3} U_{12}$$

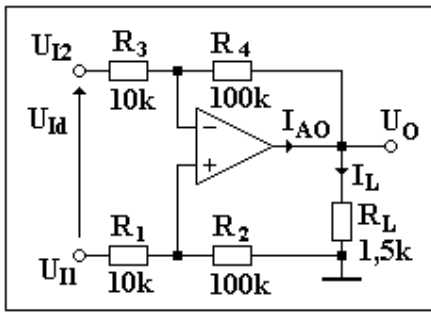

Fig. P7 Circuitul din problema P7

Obs.: dacă $R_1 = R_3 = R$ și $R_2 = R_4 = \alpha R$ se obține un **amplificator diferențial echilibrat** la care

$$U_O = \alpha(U_{11} - U_{12}) = \alpha U_{Id}, \quad \alpha = \frac{R_4}{R_3} = \frac{R_2}{R_1}$$

Circuitul din fig. P7 este un amplificator diferențial echilibrat având $\alpha = 10$.

Rezultă

$$U_O = 10(U_{11} - U_{12}) = 10U_{Id}$$

b)

$U_{Id}[V]$	$U_O[V]$	Observații
0	0	
-1	-10	
+0,8	+8	
-2	-13	AO saturat

c)

$$I_{AO} = I_L + I_r \cong I_L = \frac{U_O}{R_L}$$

$$I_{AO} = \frac{10U_{Id}}{R_L} = \frac{10 \cdot 1,2V}{1,5k\Omega} = 8mA$$

P8. Amplificatorul diferențial echi-librat din fig. P8 are impedanțe de intrare foarte mari și este realizat cu amplificatoare operaționale ideale, alimentate cu $\pm 15V$. Să se determine:

- relația analitică a tensiunii de ieșire, aplicând principiul superpoziției;
- valorile tensiunii de ieșire dacă $U_{Id} = U_{11} - U_{12} = 0V, -1,5V, +2V, -3V$;
- valoarea curentului de sarcină prin R_L dacă $U_{Id} = 2,4V$.

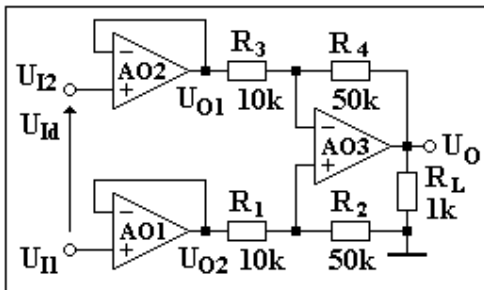

Fig. P8 Circuitul din problema P8

Rezolvare:

a)

$$U_O = \alpha(U_{O1} - U_{O2}); \quad \alpha = \frac{R_4}{R_3} = \frac{50k}{10k} = 5; \quad U_{O1} = U_{11} \text{ (repetor)}; \quad U_{O2} = U_{12} \text{ (repetor)}$$

$$U_O = 5(U_{11} - U_{12}) = 5U_{Id}$$

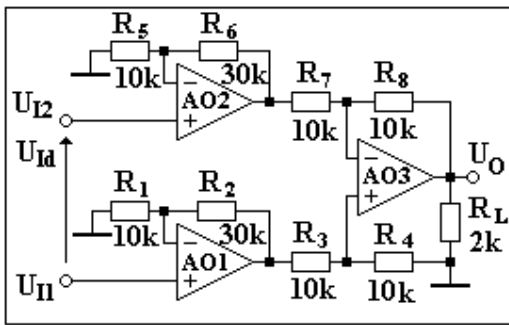
b)

$U_{Id}[V]$	$U_O[V]$	Observații
0	0	
-1,5	-7,5	
+2	+10	
-3	-13	AO saturat

$$c) I_L = \frac{U_O}{R_L} = \frac{5U_{Id}}{R_L} = \frac{12V}{1k\Omega} = 12mA$$

P9. Amplificatorul diferențial echi-librat din fig. P9 are impedanțe de intrare foarte mari și este realizat cu amplificatoare operaționale ideale, alimentate cu $\pm 15V$. Să se determine:

- relația analitică a tensiunii de ieșire, aplicând principiul superpoziției;
- valorile tensiunii de ieșire dacă $U_{Id} = U_{I1} - U_{I2} = 0V, -2,6V, +3V, -5V$;
- valoarea curentului de sarcină prin R_L dacă $U_{I1} = +1V, U_{I2} = -1V$.

Fig. P9 Circuitul din problema P9

Rezolvare:

$$a) U_O = \alpha(U_{O1} - U_{O2}); \alpha = \frac{R_8}{R_7} = \frac{10k}{10k} = 1$$

$$U_{O1} = \left(1 + \frac{R_2}{R_1}\right)U_{I1} = 4U_{I1} \text{ (neinversor)}$$

$$U_{O2} = \left(1 + \frac{R_6}{R_5}\right)U_{I2} = 4U_{I2} \text{ (neinversor)}$$

$$U_O = 4(U_{I1} - U_{I2}) = 4U_{Id}$$

b)

$U_{Id}[V]$	$U_O[V]$	Observații
0	0	
-2,6	-10,4	
+3	+12	
-5	-13	AO saturat

$$c) U_{Id} = U_{I1} - U_{I2} = 1 - (-1) = 2V$$

$$I_L = \frac{U_O}{R_L} = \frac{4U_{Id}}{R_L} = \frac{8V}{2k\Omega} = 4mA$$